

Politické harašení

Emoce a dojmy z prezidentské volby již dávno vyprchaly a nastupují další politické kauzy, které doslova „oblbnou“ národ. Jak se má chovat obyčejný člověk, když vidí naše zákonodárce, kteří bez zábran porušují zákony, jež sami schválili? Navíc se množí výpady a útoky mezi jednotlivými stranami, ale i vnitrostranicky to vře.

Proč začínám svůj příhovor politikou, která v samosprávě na vesnici nemá téměř žádné opodstatnění? Důvod je prostý - i na Rusavě se někdy dějí věci!

Do voleb Zastupitelstva obce šlo jen jedno sdružení, a to Sdružení nezávislých kandidátů. Patnáct lidí odhodlaných pokračovat v obnově vesnice, pokud to dnes za odhodlání lze ještě považovat. V současné době už totiž odstoupily tři kandidátky, další se veřejných jednání nezúčastňuje vůbec. Myslím si ale, že život v obci se navzdory tomu nezastavil. Vždyť potencionálně jedenáct nebo dvanáct členů Zastupitelstva obce i nadále bude plnit své poslání. I když - nikdo není prorokem a může se stát cokoliv...

Často jsem si kladl otázku: Děláme něco špatně? Rozhodli jsme někdy v neprospěch občanů? Odpovědi na tyto dotazy očekáváme i od vás, milí občané!

Proč to všechno dělám? Ptám se někdy sám sebe. Protože mě ženou vpřed možnosti dosáhnout pro obec ty nejvhodnější podmínky, které nabízí stát, kraj nebo evropské fondy. Bez dotací a bez podpory odjinud bychom nemohli realizovat tolik úspěšných staveb, kolik jich v naší obci vyrostlo. Dnes už víme, že jsou nezbytné.

Neustále se pravidla a podmínky mění. Připravuje se nové rozpočtové určení daní, které nás možná připraví o možnost dofinancování větších investičních akcí. Jiní pro změnu navrhuji, aby se „medvěd“ i nadále „porcoval“ tak jako doposud. To mají ovšem v rukou politici a my s tím nic nenaděláme.

SLOVO MÁ STAROSTA

Jedno ale dělat můžeme. Pracovat pro lidi, kteří nás na naše posty delegovali a v tomto snažení samozřejmě pokračujeme. I pro tento rok máme připravenou stavbu - opravy komunikací, na které můžeme získat finance z Krajského úřadu. A nejde o malé peníze, vždyť investiční záměr představuje částku 1,4 mil. Kč. Pokud se podaří uspět i s dalšími žádostmi, naplní se naše předsevzetí.

Ať je už vše tak nebo jinak, jedno je pro naši obec nade vše důležité: Ze všech sil se budeme usilovat o to, aby se z našeho života nevytratila pospolitost. O tu by se i nadále měli přičinit zejména ti, kteří zajišťují kulturní a sportovní akce na Rusavě. Za všechny vzpomenu alespoň společenské bály, akce pořádané folklórním sdružením Rusavjan, ale i ty, které jsou spojené se sportovními událostmi při fotbalových zápasech SK Rusava. Ceníme si takových akcí jako jsou závody cyklistů na horských kolech Rusavská padesátka, ale opomenout nemohu ani řadu těch, které pro naše děti připravuje Aktivní klub či dobrovolní hasiči. Navíc SDH svou připraveností a účastí na hasičských soutěžích reprezentuje i Rusavu. O doprovodných akcích pořádaných Mysliveckým sdružením ani nemluvě. Naší pýchou i nadále zůstává mládež Jubilejní Základní školy T. G. Masaryka a vystoupení dětí v různých programech organizovaných obcí nebo samotným ředitelstvím školy.

Ptáte-li se na význam pospolitosti občanů Rusavy, říkám ano, to vše má mimořádný význam. Vždyť řada společenských akcí by nebyla, kdyby nebylo těch oddaných lidí, kterým není zatěžko udělat něco i pro druhé.

Budova Obecního úřadu Rusava letos dvaadvacetiletá

Z HISTORIE

V první jarní den 21. března uplynulo 22 let ode dne, kdy byla budova dnešního obecního úřadu oficiálně předána obyvatelům obce do užívání. Tato víceúčelová budova (dříve Místní národní výbor Rusava, jemuž v tu dobu předsedal Josef Češek) se začala stavět v roce 1982. Tehdejší MNV zadal úkol navrhnout stylovou budovu, která zapadne do zdejšího horského terénu obce, projektantům Barumprojektu Zlín. Na základě projektu, který firma vypracovala a který obnášel sumu 4 mil. 585 tis. korun, se víceúčelovou budovu podařilo postavit za čtyři roky a v již zmíněný první jarní den 1986 byla slavnostně předána veřejnosti do užívání. Ta chvíle byla o to slavnostnější, že právě občané se na výstavbě dnešního obecního domu vydatnou měrou podíleli v tzv. akci „Z“ financované státem. Pro ty, kteří se narodili o něco později a slovník tehdejší doby

se k nim přece jen nedonesl vysvětleme, že akce „Z“ znamenala vyjádření skutečnosti, že si občané „sami sobě“ objekt postavili. Akce „Z“ byla v tu dobu jakýmsi „kouzelným proutkem“ na splnění snů.

Výročí: Adolf Kašpar (1877 - 1934)

Od narození malíře a ilustrátora Adolfa Kašpara vloni uplynulo 130 let. Není snad toho, kdo by neznal ilustrace, kterými Adolf Kašpar obohatil Tábořského publikaci o naši obci Rusava.

Narodil se v roce 1877 v Bludově u Šumperka a studoval v Olomouci a Praze. Miloval země, v nichž mohl nalézt tisíce neopakovatelných pohledů. S oblibou cestoval po Slovensku, Polsku, Rakousku a na svých toulkách se vypravil i do Itálie a Francie.

Právě František Tábořský byl tím, kdo Kašparovi doporučil, aby se podíval i na Rusavu, kterou si on sám velmi oblíbil. Poslechl a nakonec mu tak přirostla k srdci, že Tábořského nabídku, aby ilustroval jeho knihu Rusava, život valašské dědiny přijal. Tak vzniklo dílo spojující slovo znalce a milovníka Rusavy a jejího lidu s překrásnými Kašparovými ilustracemi. Adolf Kašpar se nakonec i s manželkou na Rusavu neustále vracel. O tom, že tu našli svůj domov svědčí i fakt, že na popud paní Kašparové vyrostla za rusavskými humny roubená dřevěná vilka ve valašském stylu. Adolf Kašpar si jí bohužel už moc neužil, neboť rok poté, co ji dostavěli, zemřel. Z výtvarné scény tak navždy odešel velký ilustrátor české literatury, jehož díla se stala součástí knih Jiráska, Němcové, Ráise, Nerudy a mnoha jiných autorů.

Osudové osmičky

Daniel Sloboda (1809 - 1888)

Letopočty, v nichž se na konci objevují osmičky, jsme si zvykli nazývat osudovými. Ne jinak tomu je i na Rusavě, neboť právě v letech končících číslicí osm zemřely nebo se narodily osobnosti, jejichž jména se navždy zapsala do historie naší obce.

Daniel Sloboda (1809-1888) patří k největším mužům Rusavy. Zemřel v roku se třemi číslicemi osm na konci a bez nadsázky lze říci, že svou velikostí a samotným životem i dílem Rusavu mnohonásobně přerostl. Na Rusavu přišel jako sluha Boží ve svých sedmadvaceti letech. Tento muž vzdělaný v humanitních i přírodních vědách, znalý několika světových jazyků, udělal pro obec i pro její rozvoj mnohé. Slobodovy snahy osvětové, literární i vědecké jej neopustily až do samé jeho smrti. Zemřel 10. 11. 1888. Řečeno slovy velké obdivovatelky Slobody i Rusavy, malířky Marty Makovské, „Byl to velký Slovák“. K jeho životu a tvorbě se jistě v některém z příštích čísel zpravodaje ještě vrátíme.

Ladislav Doležel (1892 - 1978)

Osudovou osmičku na konci svého životního data má i Ladislav Doležel, který se narodil v Cetkovících u Jevíčka v roce 1892 a zemřel v roce 1978. Ne nadarmo se říká, že farář a učitel byl pro každou dědinu ztělesněním vzdělanosti. Učitel Ladislav Doležel spolu s Danielem Slobodou jsou toho nejlepším důkazem.

Ladislav Doležel po ukončení studií prošel jako voják celé Rakousko-Uhersko až po Albánii. Po vzniku Československé republiky vyučoval v Jasenné u Vizovic, kde si jej tamní lidé velmi zamilovali. Nejinak tomu bylo na Rusavě, kde přijal učitelský post v roce 1919 a setrval v něm celých 33 let, přitom poslední dva roky jako řídící učitel. Nebyl pouze učitelem, ale i tím, kdo se do značné míry podílel na rozvoji obce. Byl zakládajícím členem semenářského družstva „Niva“ v Bystřici pod Hostýnem a v oborech lučního semenářství, ovocnářství a včelařství byl opravdovým znalcem. Svou prací se zasloužil o pozdvižení nejen Rusavy, ale i celého Podhostýnska. Jak se píše v rusavské kronice, zasloužil se o pěstování semen travních, jetelovitých a jiných pícnin včetně léčivých rostlin, které v drsném podnebí Hostýnských vrchů dosáhly dobrou klíčivost. Zřídil pokusné pole, které poskytlo možnost jednotlivé druhy semen rozpracovat, nalézt nejlepší způsob pěstování a dosáhnout tak co nejlepších výsledků. Byl pro Rusavu obrovským přínosem, vždyť na jeho zásluhy s melioracemi podmočených luk a polí pamětníci dlouho nezapomenou. V letech 1925-1926 bylo na jeho popud zmeliorováno na Rusavě na 200 měřic půdy s finančním nákladem 190 000 Kčs. Za tím účelem ustavené družstvo docílilo státní pomoci 110 000 Kčs.

Ladislav Doležel se zasloužil významnou měrou také o zvelebení rusavského ovocnářství. Díky jeho vědomostem se tu začaly ovocné stromy odborně ošetřovat, zakládaly se nové sady a dokonce i soukromé zahrady se dočkaly podstatného zlepšení. Kéž by Rusava měla v každé generaci člověka jako byl pan řídící Ladislav Doležel, neboť obdiv si tento muž zaslouhoval i jako velký podporovatel v oblasti kultury. Nechyběl při žádné oslavné akci či výročí a Rusava se díky němu dočkala i divadla.

Tento vzdělaný a ve všech ohledech prospěšný muž se dožil požehnaných osmdesáti šesti let.

Zastupitelé zhodnotili loňský rok

ZE ŽIVOTA DĚDINY

Zastupitelé obce Rusava se sešli 11. února na první letošní veřejné schůzi. Většina bodů programu se nesla v duchu bilancování.

Nejvýznamnější investicí loňského roku bylo dokončení cesty na Vrchovou, na kterou si půjčila obec 4,5 miliónu korun, přičemž 2 milióny už splatila. Nemalá byla také investice do koupaliště, která přinese užitek už v letošní sezoně. Obec zde vybudovala nejen dětské hřiště, ale i nové sociální zařízení, jehož hodnota dosáhla výše 2 mil. 342 tis. korun, dalších 98 tisíc dostali vloni dobrovolní hasiči na zásahové obleky, což se podařilo i díky finančnímu příspěví Zlínského kraje.

Starosta Bohumil Škarpich seznámil přítomné s výší poskytnutých příspěvků z loňského rozpočtu obce jednotlivým organizacím a spolkům, hospodářka OÚ Jana Pavelcová informovala o hospodaření obce, zejména o plnění rozpočtu uplynulého roku. Konečné schválení hospodaření obce bude k dispozici až po jeho přezkoumání pověřeným pracovníkem Krajského úřadu Zlínského kraje. Podle sdělení Ludmily Mikšánkové výše zisku společnosti Rusavak, s. r. o. v roce 2007 dosáhla po zdanění 18.442,55 Kč.

Místostarostka Dana Gajdošová informovala o výsledcích inventarizace a předsedové jednotlivých výborů - kulturního, finančního a kontrolního – přednesli hodnotící zprávy.

Hovořilo se mimo jiné o záměru obce získat další dotaci Zlínského kraje na zakoupení přenosné motorové stříkačky pro Sbor dobrovolných hasičů, ale i o tom, že poplatky za odvoz domovního odpadu občanům se promíjet nebudou, neboť ze zákona je tato povinnost uložena občanu dle místa trvalého pobytu. Na programu byla také další témata, z nichž nejvíce emocí vyvolal požadavek zpřístupnit hřiště školy veřejnosti, o čemž informujeme čtenáře na jiném místě tohoto čísla zpravodaje.

Budou se opravovat cesty

Obec Rusava se rozhodla reagovat na výzvu Zlínského kraje a požádat o dotaci z Podprogramu obnovy venkova Zlínského kraje, a to na rekonstrukci a výstavbu místních komunikací. Jde o akce v lokalitě „Za evangelickým kostelem“ k domu s čp. 253 a „Za potokem“ k domu s čp. 131. Finanční zdroje projektu počítají s částkou 703 tisíc korun, přičemž 50% z této částky by mohla obec získat z dotačního titulu Zlínského kraje, 297 tisíc korun by uhradila z návratné finanční výpomoci s nulovým úrokem a dobou splatnosti na dva roky, a zbylých 406 tisíc korun by musela uvolnit z obecního rozpočtu. S vypracovaným projektem se na únorovém zastupitelstvu mohli seznámit nejen zastupitelé, ale i občané.

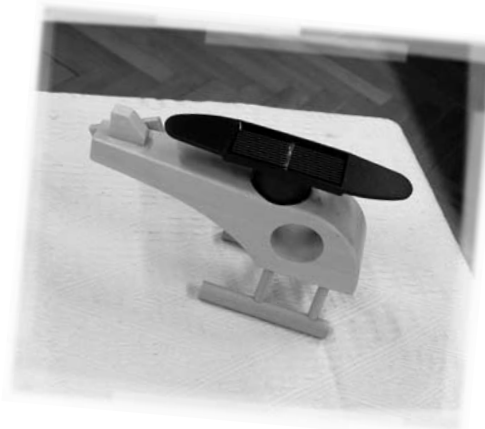
Projekt na obě cesty je už hotový.

Solární mistr podruhé

Rusava se může chlubit již druhým vítězstvím v Solární lize. Obec získala v pořadí druhý dřevěný vrtulník jako symbol vítězství, neboť i v roce 2007 obhájila titul „Solární mistr ČR“.

„Dva vrtulníky jsou docela dobrým základem pro vrtulníkovou letku, kterou připravujeme,“ zavtipkoval na zastupitelstvu starosta Bohumil Škarpich.

< Další vrtulník do „vrtulníkové letky“ obce.

Co nového v dědině?

Příprava nové knižní publikace o obci s názvem „Rusava a její významné osobnosti, evangelickém faráři Danielu Slobodovi,“ už začala. Na její vydání se pokusí obec získat finanční prostředky i v rámci česko-slovenských partnerských vztahů. O výsledku těchto jednání budou zastupitelé průběžně informováni.

V souvislosti se vstupem ČR do Schengenského prostoru je potřeba věnovat na Rusavě více pozornosti pohybu vozidel, zejména těch, která by mohla přepravovat neznámý odpad. Všímavost se očekává také od občanů, kteří by měli mít oči otevřené.

Měřily se úniky tepla

Termovizní měření úniku tepla ze tří vybraných objektů v obci byla ukončena. Prováděna byla na obecním domě, na domě s čp 122 jako objektu starším sta let, a z novější výstavby byl vybrán dům s čp 251. Jakmile budou k dispozici výsledky měření, bude rozhodování o potřebě zateplit domy jak pro obec, tak pro občany mnohem snazší.

Nové vybavení pro hasiče

V loňském roce Sboru dobrovolných hasičů Rusava přidelil ze svých prostředků Zlínský kraj účelovou neinvestiční dotaci na nákup osobních ochranných zásahových pracovních prostředků. Přidělená dotace představovala částku 60 tis. Kč, a protože bez příspěví obce takovouto dotaci ani nelze přidělit, přičinila se i Obec Rusava a ze svého rozpočtu uvolnila 38.092,80 Kč. Celkem tedy náklady na pořízení zmíněného vybavení dobrovolných hasičů, což je sedm kusů hasičských zásahových obleků a sedm párů hasičských zásahových bot, dosáhly hodnoty 98.092,80 Kč.

Mezi zastupiteli řádí „chřipka“

Únorové zasedání Zastupitelstva obce Rusava mě inspirovalo k zamyšlení, jaké je vlastně postavení zastupitelů s ohledem na jejich účast na jednáních zastupitelstva. Na posledním loňském zasedání Mgr. Miroslavu Češkovou, která se své funkce vzdala ještě v létě, následovala a na post zastupitelky rezignovala i Simona Vrubelová. Letos v únoru rezignovala na funkci zastupitelky také Kateřina Vaculíková. Opouštění těchto postů trochu připomíná chřipkový virus, který se začal šířit poté, co se stále hlasitěji ozývaly kritické hlasy, že někteří zastupitelé chodí na zasedání jen sporadicky nebo dokonce vůbec. Zasedání 11. 2. 2008 se zúčastnilo 10 zastupitelů, což byla nadpoloviční většina, takže bylo usnášení schopné. Dokdy ještě bude, pokud se tato „nákaza“ bude šířit? Jaké je vlastně postavení zastupitelstva obce jakožto nejvyššího samosprávného orgánu? Na základě příslušných zákonů, zejména zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů mu přísluší rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech samosprávy obce.

Do Zastupitelstva obce Rusava bylo v komunálních volbách zvoleno 15 členů. Patnáct veřejných činitelů, kteří mají svá práva, ale i povinnosti, které z výkonu jejich veřejné funkce bezprostředně souvisejí. Zastupitel, který svou práci dělá poctivě, má hodně povinností. Jeho rozhodování si vyžaduje odpovědnost a ochotu řešit i nepopulární věci. Rozhoduje ve jménu lidí a za lidi, kteří jej na tento post delegovali.

Slabá účast zastupitelů ovšem není jedinou zdejší slabinou. Jako šafránu je i těch, kteří se posadí do židlí pro obecní zastupitelstvo. Buď občané zastupitelům bezmezně důvěřují, takže je a jejich jednání kontrolovat nepotřebují, nebo je budoucnost života na Rusavě nezajímá vůbec. Soudě podle toho, jak se diskutuje v hospodách, zájem je. U piva se mudruje o všem a hlavy jsou plné nápadů. Škoda, že s nimi nedojdou tam, kde je lze proměnit v činy.

Vraťme se ale k zastupitelům. Nedodržení povinnosti zúčastňovat se zasedání zastupitelstva, popřípadě zasedání jiných orgánů obce, jsou-li jejich členy, a neplnění úkolů, které jim tyto orgány uloží, mají v podstatě **pouze morální charakter**. Postihovat zastupitele za neochotu plnit tyto povinnosti tedy nelze. Z toho plyne, že nechodit na zasedání zastupitelstva bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou omluveni, mají právo. Zda je to i slušnost, to si už nejsem jistá. Občan by se mohl zeptat: Proč tedy nechali svá jména na kandidátní listinu před volbami zapsat? Proč se nechali zvolit? Věděli přece, že je to závazek a že s ním bude souviset hodně práce. Nebylo by slušnější do obecní politiky raději vůbec nejít? Možná měli o práci zastupitele jiné představy a rezignace je pak pro ně tou nejschůdnější cestou. Obávám se, že s tímto přístupem se může z prosté „náказы“ vyklubat epidemie zvaná „nové volby“...

Alžběta Škarpichová

Jednání zastupitelů v únoru sledovali jen tři občané.

Polemika na téma „Školní hřiště“

V souvislosti s majetkoprávními záležitostmi na jednání obecního zastupitelstva došlo i na téma „Školní hřiště“. Zabývala se jím nejen Rada obce, ale i dotčené osoby - ředitelka Základní školy Mgr. Jana Podolová a členka Aktivního klubu a zastupitelka Kateřina Vaculíková jako navrhovatelka. O co šlo? Aktivní klub navrhl, aby školní zahrada s hřištěm nesloužila pouze dětem školy a mateřské školy v době vyučování, ale aby je v odpoledních hodinách mohly využívat rusavské děti, tedy široká veřejnost. Není to zlý

nápad, vždyť v obci dosud není veřejný pozemek, na němž by si mohly děti hrát a navíc, školní zahrada je uprostřed Rusavy, takže maminky s dětmi z celé obce by k němu měly pohodlný přístup. Potud je vše v pořádku.

Nepřekonatelnou překážkou se stal fakt, že hřiště by neutilizovaly jen maminky s malými dětmi. Školní zahrada by byla otevřena všem, tedy i těm, kteří na hřiště nepřijdou v doprovodu dospělého, jenž by dohlédl nejen na bezpečnost, ale i na to, zda hřiště s ostatním mobiliářem školy nedevastují. Zkušenosti dávají těmto obavám za pravdu.

Z jednání na místě vyplynuly tři návrhy, které měly nakonec rozlousknout zastupitelé.

Návrh „A“ počítal se zachováním stávajícího stavu, **návrh „B“** počítal s nutností ustanovit správce, který by byl řízen školou, a **návrh „C“** počítal s převodem hřiště pod správu obce. Zastupitelé nakonec většinou hlasů jako nejschůdnější shledali návrh „A“.

Škola si svůj majetek hlídá a také za něj zodpovídá. Kdyby byl ustanoven správce a na osoby, které by se na školním pozemku pohybovaly, by dohlížel, stejně by odpovědnost za stav majetku a případnou zdravotní újmu zůstala na ředitelce školy. Nemluvě o tom, že kdyby se zastupitelé rozhodli pro správce, musela by škola zpřístupnit i sociální zařízení. Správce by ovšem škola musela zaplatit a nemá prostředky na mzdu, ke které by přibýly i povinné odvody sociálního a zdravotního pojištění, na což by opět musel peníze najít zřizovatel školy. Obec Rusava. Jednalo by se o cca 200 tisíc korun ročně.

Neprošel ani návrh převést hřiště pod správu obce, čímž by se z něj stalo veřejně přístupné zařízení bez správce nebo se správcem. Provoz hřiště bez správce by představoval mnohem větší riziko úrazů, ale i ničení majetku a samotného objektu školy. Škola by přišla o školské sportovní zařízení a ředitelka školy by musela před každou hodinou tělocviku kontrolovat jeho stav. Její povinností je přece zajistit bezpečný pohyb školáků.

Také Rada obce usnesením ze 4. února 2008 doporučila Zastupitelstvu obce využít variantu A - zachovat nynější stav s možností využívat hřiště ve stanovenou dobu podle rozvrhu zapsaných aktivit. Zapůjčit klíče odpovědné osobě po dohodě s ředitelkou školy.

Zastupitelka Kateřina Vaculíková s návrhem Aktivního klubu tedy neuspěla. Nebudeme spekulovat o tom, zda její rezignace na funkci byla jen reakcí na toto rozhodnutí. Jisté je, že menšinový názor se musel podřídit většinovému.

Mají si děti kde hrát? Pokud si nemají kde hrát rusavské děti, nedovedu si představit, jaké možnosti mají pak děti z větších měst. Asi to nebude náhoda, že právě lidé z měst utíkají na Rusavu, aby našli alespoň o víkendech svůj klid. Možná by stálo

Houpačky a prolézačky s hřištěm u školy budou nadále pro veřejnost zavřené.

za to podotknout, že dětská hřiště v mnoha městech z veřejných prostranství mizí. Ne proto, že bychom neměli dost dětí, ale hlavně proto, že hygienické normy jsou natolik přísné, že je pro obce mnohem racionálnější řešením hřiště zrušit. Právě proto nová hřiště, splňující všechny normy, vyrůstají jen sporadicky a náklady, které na ně obce vynakládají, bývají téměř astronomické.

Alžběta Škarpichová

Tříkrálová sbírka otevřela naše srdce

Počátkem ledna možná i na vaše vrata zaťukali Tři králové a vy jste i tentokrát projevíli nejen dobrou vůli, ale i otevřeli svá srdce. Vždyť přispět jakoukoliv finanční částkou na potřeby těch, kteří jsou na cizí pomoc odkázáni, není jen projevem dobré vůle, ale i přirozené lidské slušnosti.

Navzdory zvěstem o všeobecném zdražování, které nás prý letos čeká, se ani Rusavjané zahanbit nedali a přispěli opravdu štědře. Vždyť Kašpar, Melichar a Baltazar v naší obci vybírali celkem 15 tisíc 645 korun. Sběrka, kterou pořádá Česká katolická charita, si v naší zemi už našla své místo, a tak už jen dodejme – vřelé díky.

Masopustní veselí je už za námi

Rok se sešel s rokem a opět se ozýval vesnicí výskot pestrobarevných maškar za zvuků trubky a úderů bubnu. Nastal čas masopustu. V letošním roce jsme si připomněli masopustní veselí hned začátkem února.

Již za časného šedivého rána, zahaleného mlhou s kapkami deště, se sešli rodiče s rusavskou omladinou v budově školy. Převlékli se, nalíčili a vydali se na dlouhou cestu Rusavou. Připomněli tak dávnou tradici masopustního veselí.

Maskou, která o masopustu nesmí chybět, je medvěd vedený na řetězu. Obchůzka masek neměla žádná pevná pravidla. Záleželo jen na vtipu a pohotovosti maškar, jaké taškařice si cestou vymyslí. Ve všech staveních je náležitě pohostili něčím k nakousnutí a neodmyslitelnou pálenkou, která zvyšuje rozpustilost a veselí.

O masopustu je zmínka již ve 13. století. Je to třídní lidový svátek, který nemá sice ve své podstatě nic společného s liturgií, ale přesto je podřízen běhu církevního kalendáře. Slaví se ve dnech předcházejících Popeleční středě, kterou začíná půst před Velikonocemi. Protože datum Velikonoc je pohyblivé, pohyblivým svátkem je i masopust.

Maškary s medvědem se za tmy navrátily do místní hospůdky „U Hradilů“ a postaraly se spolu s muzikou, kterou vede Vladimír Češek, o příjemný večer. Bylo to příjemné shledání se všemi, kteří je již netrpělivě očekávali.

Poděkování patří všem, kteří se této akce účastnili. Muzikantům stejně jako maskám, a také všem, kteří přispěli nemalou finanční částkou na místní školu a školku. Žákům naší školy z vybrané částky zaplatíme zájezd na divadelní představení „Maugli“ ve Zlíně. Doufám, že jsme z nabídky vybrali dobře a divadlo se bude všem líbit. Ještě jednou - děkujeme.

Mgr. Jana Podolová, ředitelka školy

Portáši už i na Rusavě

Portáši – strážcové hor, byli po staletí součástí valašského kraje. Název „portáši“ vznikl snad z latinského slova „porta“ – brána a z maďarského „portyáz“ – strážce brány. Takovými branami byly průsmyky, kterými vpadali na Moravu nepřátelé. Byli to Turci, Tataři, uherští povstalci, Kuruci. Portáši tedy byli zřízení z řad místního obyvatelstva v roce 1638, ale působili pouze v nepravidelných časových intervalech, vždy dle potřeby. Teprve v roce 1717 byli zřízení jako stálý bezpečnostní sbor se stálou vnitřní organizací. V tom roce došlo i k rozšíření na více menších organizačních celků – desátnictev. Jedno takové bylo zřízeno i na Rusavě. Hlavním posláním portášů bylo udržovat bezpečnost osob a majetku v kraji hradištském a přerovském. Takto portáši působili až do zrušení jejich sboru císařským rozhodnutím v roce 1830.

Po roce 1989 se i v českých zemích začala volně rozvíjet klubová činnost pro rekonstrukce historických událostí naší země. Přišel tedy čas, kdy i historie portášů se začala hodnotit spravedlivěji a o jejich činnosti se mluvilo v lepším světle. Proto na jedné z akcí spojených s historií se sešla skupina pěti nadšenců pro vojenskou historii a pokusila se zrekonstruovat Portášský sbor k obrazu let 1770 - 1830. Proto se skupina spojila s Mgr. D. Drápalou z Valašského Muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, a se starostou obce Valašská Bystřice Ing. M. Martínkem, který se o historii portášů zajímal. Starostou obce

s velkou portášskou tradicí. Sešli jsme se 15. 11. 2003 a sepsali zakládající listinu, což byl první krok k opětovnému vystavení Valašského sboru portášského.

Hlavním sídlem sboru se stala Valašská Bystřice, tradiční sídlo portášských velitelů. Portášským poručíkem (Laitnantem) byl zvolen M. Martínek (Valašská Bystřice), portášským šikovatelem (Feldbábem) byl zvolen L. Fojtů (Nový Jičín) a portášským desátníkem (kaprálem) byl zvolen R. Dostál (Valašské Meziříčí). Mezi prvními portáši a zakladateli byl i F. Sklenář z Bystřice pod Hostýnem.

Když se v roce 2005 uskutečnil ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově p. Radhoštěm v rámci programů Putování po Valašsku i Den Bystřice p. Hostýnem a Rusavy, zúčastnil se ho kromě obou našich valašských souborů Rusavjan a Rusava i sbor portášský. Tam vlastně vznikla myšlenka rozšířit dle historických pramenů portášský sbor

Jednou z portášských zastávek byl i sv. Hostýn.

i na Rusavu. Pro tuto myšlenku se podařilo nadchnout některé členy zmíněných souborů, kteří k historii portášů mají blízko, ale i starostu obce, a tak můžeme konstatovat, že portáše na Rusavě a v Hostýnských horách po 290 letech opět můžete potkat.

Poprvé jste je mohli zaregistrovat při oslavách 350. výročí založení obce. Při té příležitosti portáši společně se starostou zasadili vedle evangelického kostela „portášskou jedli“ a před školou byla osazena informační tabule. Na přelomu roku, přesně na Štěpána 26. prosince loňského roku, učinili dva nedočkaví členové nově zřízeného rusavského desátnictva František Sklenář a Jiří Stanovský první neoficiální pochůzku z Rusavy přes Grapy na Hostýn a pak dál po staré cestě do Bystřice. První oficiální pochůzku provedli rusavští portáši pod vedením svého zvoleného desátníka Jiřího Uruby 30. prosince 2007. Začala u Obecního úřadu a pokračovala přes Vrchovu a Českou dolinu až na Grajcarův vrch. Na Jestřábí se o nás portáše postarali jako o opravdové ochránce a stravování jsme zkontrolovali v penzionu Rusava. Před Kolibou pak velitel zavelel rozchod.

(Více informací o portáších na www.portasi.cz)

Jiří Stanovský

Jak třídíme odpad?

EKOLOGIE

V roce 2007 občané Rusavy vytrídili 10,26 t papíru, 18,79 t železa, 1,699 t PET

lahví, 0,015 t nápojových kartonů, 6,65 t bílého a 5,9 t barevného skla a 1,575 t. nebezpečného odpadu. Celkové množství vytríděného odpadu představuje objem 44,889 t.

Komunálního odpadu bylo v roce 2007 celkem 171,34 t a objemového 68,03 t, což je celkem 239,37 t. Z obce bylo vyvezeno 284,255 tun odpadu.

Ve finančním vyjádření znamená odpadové hospodářství na Rusavě téměř vyrovnané příjmy i výdaje. Na straně příjmů je 456.413,60 Kč, na výdajové je to částka 477.022 Kč.

Služby pro obec Rusava poskytuje kroměřížská firma BIOPAS, proto jsme požádali Ing. Ondřeje Grebíka o zodpovězení několika otázek:

• Jaké služby zajišťuje Biopas pro obec Rusava?

Z tříděných odpadů jsou to papír, plasty, barevné a bílé sklo.

Dvakrát ročně – na jaře a na podzim - zajišťujeme pro obec svoz nebezpečných odpadů, které odvážíme také ze sběrného dvora.

• Jaká je periodicita svozu?

Plasty vozíme jednou za měsíc, zbylé komodity po naplnění kontejnerů na základě požadavku obce.

• Je sběrný dvůr na Rusavě ve stávající podobě podle vás pro sběr odpadu dostačující?

Z estetického hlediska by si zasloužil vylepšit, ale funkci sběrného místa samozřejmě plní a postačuje i kapacitně. BIOPAS provozuje dva sběrné dvory, a to v Kroměříži

a v Hulíně. Myslím si, že především sběrný dvůr v Hulíně je ukázkou toho, jak by měl takový dvůr vypadat. Aby sběrný dvůr vypadal, jak má, je zapotřebí nemalých investic, což už je spíše otázka pro zastupitele obce.

• Jste jako firma zajišťující třídění a svoz odpadu s momentální situací v třídění na Rusavě spokojeni? V čem spatřujete rezervy?

Ve srovnání s obcemi podobné velikosti je úroveň na Rusavě slušná. Třídí se všechny důležité komodity, vytríděného odpadu je poměrně hodně, takže v oblasti třídění problémy nevidím. Rezervy tu ale jsou, a to především v rozšíření počtu stanovišť, obměně nádob a zvýšení četnosti vývozu. To už jsou věci, které se týkají prakticky každého města a obce, kde se tříděním odpadu zabývají.

Povídala si: A. Škarpichová

Zajíci v rusavské přírodě

Bez nadsázky lze tvrdit, že je to naše nejodvážnější a nejmazanější drobná zvěř. Nejsou pravdivá přirovnání typu „janek“ nebo „ze strachu bere do zaječích“ či „má zaječí úmysly“ a podobně. Zkušenosti dávají zajícům schopnosti rozpoznat, od čeho nebo od koho jim hrozí nebezpečí, a také schopnost odvážně setrvat bez hnutí třeba na krok od člověka nebo i psa při „dobrém větru“. V rusavské honitbě již zajíce mnoho let nelovíme. Ponecháváme nevelké stavy v klidu, aby se udržely i pro další roky. Z nejvíce jim škodících tvorů jsou to toulavé kočky. Zajíci rádi vyhledávají travnaté plochy kolem plotů, kde mají výběr své oblíbené potravy, jsou chráněni před nepohodou a tam také obvykle kladou mladé zajíčky. Jsou tak vystaveni v šanc kočkám, které se s nimi mohou při svých toulkách potkat. Zajíci jsou však i v Bečce, Kopřivné, na Grůni a i tam, kde jsou v blízkosti liščí nory. Lišky dodržují své spády a ochozy a pro dospělého zajíce, který je pozná, je snadné vyhnout se jim. K přežití v prostoru, kde se nacházejí lišky, ovládá mistrně způsob, jak se dostat k oblíbenému „loži“ k odpočinku, a přitom zmást lišku nebo psa tak, že je neobjeví. Známé jsou jeho drobné úskoky z dráhy (také se říká „kličkuješ jako zajíc“) a náhlá změna směru a obloukem návrat zpět na stopu a opět úskok na druhou stranu a další okruh.

Potom z lože klidně pozoruje lišku, která jeho léčku zbaštila a jde od jeho lože, aby pak v tichosti vyběhl na opačnou stranu a zmizel do bezpečné vzdálenosti do podobně ochráněného dalšího lože. Značným nebezpečím pro malé zajíčky je nepřízeň počasí. Hlavně je-li v době kladení mláďat hodně mokro, deštivo a větrno, zajíčci hynou. Na svět se rodí mláďata osrstěná, proto jim zima tolik nevádí. Zaječka je s nimi asi dva až tři dny, pak je jen několikrát za den přijde nakrmit a to trvá asi tři týdny. Když je jim asi deset dnů, jsou schopni přijímat rostlinnou potravu. Mláďata bývají přes den ukryta, samozřejmě po jednom, výjimečně po dvou. Přes možnost až tří vrhů je přežití malých zajíčků v rusavské přírodě za přítomnosti tolika druhů predátorů malým zázrakem.

Největším nebezpečím jsou pro zajíce rysy. Jsou speciálně na zajíce vysazeni a zajíci jsou jejich téměř výhradní kořisti. Kde se jednou rys usadí, je zaječí i srnčí zvěř zlikvidována. Z pernatých predátorů po výroví jako největším jsou to pro mladé zajíčky téměř

všichni dravci a sovy. Uvážíme-li, že k tomu přibudou kuny, krkavci, toulavé kočky, lasice či jiné, uznáte, že zajícům patří opravdové uznání za přežití. Zající se mohou dožít deseti i dvanácti let, ale pouze šest procent populace se dožije tří let věku.

Vliv chemizace na celostátní pokles stavů byl velký. Podle statistiky byl odlov v roce 1974 jeden milión 142 tisíc kusů a v roce 1996 jen 57 tisíc kusů.

Zajíc je velmi čistotné zvíře a denně se pečlivě čistí. Mnoho chemických látek z hnojiva tak dostane do sebe při olizování potřísněné srsti a to samozřejmě také přispělo k omezení stavů. Dalším důvodem je schopnost uživit se způsobená změnou polních kultur na monokultury řepky a kukuřice, ale také silné omezení lovu jeho predátorů.

Škody zající páchají výhradně v zimě při vysokých vrstvách sněhu, když okusují v zahradách a sadech dřeviny. Proto je třeba mladé stromky ochránit. Pokud ořezáváte ovocné stromy, přenechejte ořezané větve zajícům někde za zahradou, nebo je přenechte myslivcům či mladým ochráncům přírody ze školy.

Jak je vidět, nemají to tito obyvatelé rusavských luk a lesů lehké.

Milan Charvát

Proč si rusavští včelaři dělají vrásky?

Kdoví, kolik včelařů by na této planetě bylo, kdyby byl chov včel tím, co pohled zvenčí nabízí. O tom by mohli vyprávět i rusavští včelaři. Bylo již mnoho takových, kteří se nechali zlákat vidinou dobrého výdělků ve chvíli, když si od včelaře kupovali med. Připadalo jim, že taková obyčejná zavařeninová sklenice jim pěkně naplní peněženku. Co je to pak při výnosech kolem třiceti nebo padesáti litrů za sezonu ani nemluvě...

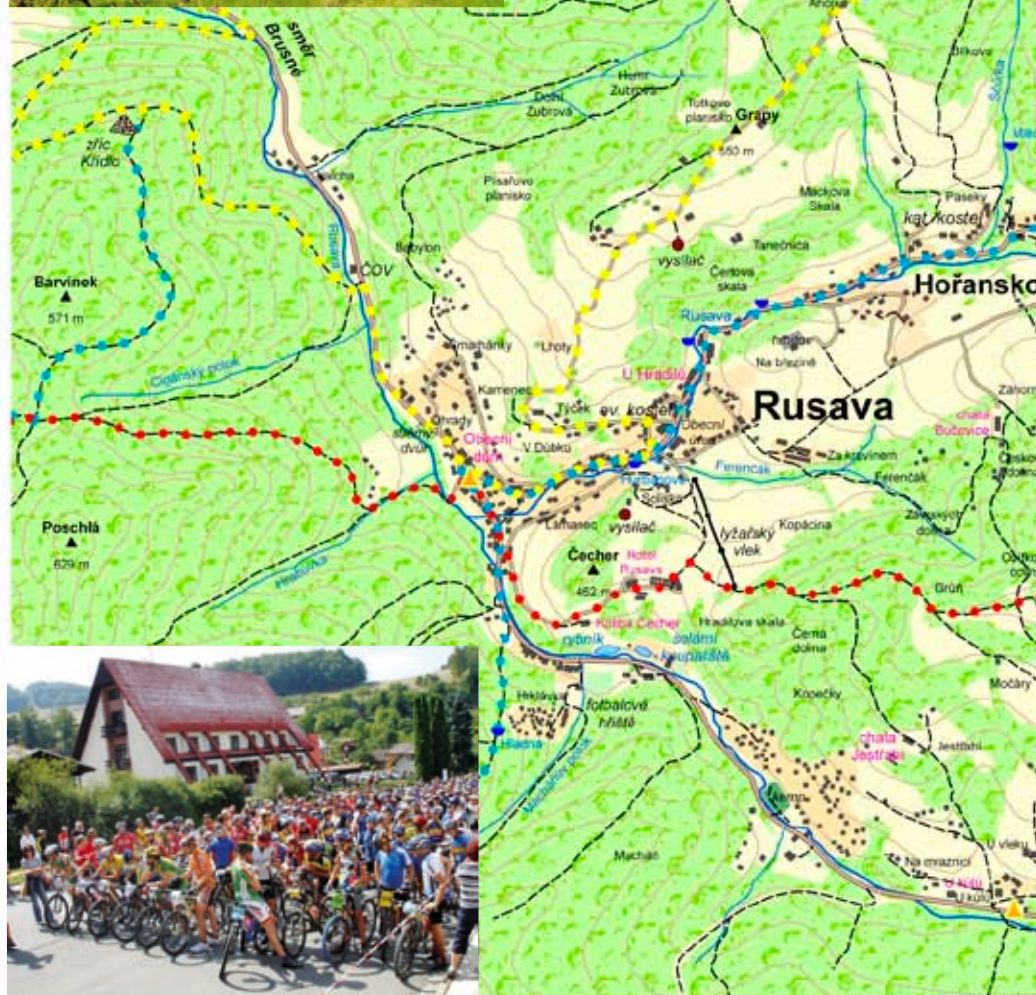
Tak přemýšlejících začátečníků bylo i v Rusavě víc, ale záhy přišli na to, že stejně jako v mnoha jiných oborech je včelaření především věcí píle, trpělivosti a cílevědomosti. Nemluvě o tom, že tato záliba zabere příliš mnoho času, než aby mohl včelař ještě myslet na jiné koníčky.

„U nás na Rusavě už začínalo mnoho včelařů, ale nakonec se nás udrželo jen jedenáct. Tři z nich přímo v obci nebydlí, ale svá včelstva chovají na Rusavě. Nejstarším z nich je Josef Škarpich, který je už dnes považován za nestora rusavského včelaření,“ řekl Pavel Baroň, který začal chovat včely před dvaceti lety. „Říkal jsem si – bydlím pod lesem a podmínky jsou u nás příznivé, proč to tedy nezkusit?“

Pětapadesátník Pavel Baroň si nejdříve vyměňoval zkušenosti s Josefem Škarpichem, který za svými včelami chodil kolem jeho stavení několikrát do týdne. Naše debata se brzy stočila na nejaktuálnější téma – mor včelího plodu, což je nemoc, která se loni objevila na území Základní organizace Českého svazu včelařů Bystřice pod Hostýnem. Rusavští včelaři jsou členy právě této organizace, na jejímž území bylo nalezeno 14 ohnisek nákazy.

Část českých včelařů – a ty podhostýnští nejsou výjimkou – se potýká s problémem, který negativně ovlivní celou naši krajinu. Kvůli nebezpečnému roztoči vymírají včely, a to předznamenává jistou přírodní katastrofu. Roztoč se u nás přemnožil už v průběhu loňské extrémně teplé zimy a ač proti němu existuje obrana, někteří chovatelé včel ji trochu podcenili. Jakmile se objeví, je nutné udělat ta nejpřísnější opatření. Napadená včelstva se musí zlikvidovat.

RUSAVA

Vysvětlivky

- ▲ vrchol
- výrazný strom
- ▲ pomník
- studánka

- vřstevnice po 25 m
- asfaltová silnice
- lesní cesta
- vodní tok
- vodní plocha

- budovy
- sady, zahrady
- lesní plocha
- louka

turistické zn.

- modrá
- zelená
- červená
- žlutá

0 500 1 000 m

Zpracoval: Zdeněk Stachon, zstachon@gmail.com, stav prosinec 2007.

Vyhyne v Česku polovina včelstev?

Zajímalo nás, proč právě teplá zima předznamenává tuto nebezpečnou nákazu. „Nejenže v teple matky ve včelstvech prakticky nepřestaly rodit, ale díky němu se přemnožil i roztoč zvaný Varroa Destriktor, který napadá nejen včely, ale hlavně jejich plody. Na některých místech veterinární služba neshledala tento problém za dost závažný a když se roztoč přemnožil, začal napadat i zdravá včelstva,“ vysvětlil nám situaci Pavel Baroň. Dozvídáme se, že takto napadené plody způsobují, že se rodí deformované včely, kterým třeba chybí jedno křídlo, případně se narodí i s několika chybějícíma nohama. Pokud jsou včely takto postižené, nemají šanci přežít.“

Jak nedávno pro Lidové noviny uvedl předseda Českého svazu včelařů Luděk Sojka, „na území ČR může uhynout až 200 tisíc včelstev. Vzhledem k tomu, že jsme zazimovali 520 tisíc včelstev, je to dost velká suma,“ uvedl. To znamená, že bychom mohli přijít až o polovinu včelstev v zemi. Chybějící včely mohou významným způsobem ovlivnit mnohem víc než je jen to, že nebudeme mít dost medu. Když včely neopýlí květy plodin, nebudě úroda, a tedy ani dostatek některých potravin.

Před včelaři stojí nejdůležitější úkol – vymyslet, jak území České republiky „zavčelit“. Srozumění jsou s ním i včelaři bystrické organizace, kteří mají právě na sklonku letošní zimy plné ruce práce s vyšetřováním stavu včelstev. Veterinární zákon je nesmlouvavý, a pokud se proti němu některý z nich prohřeší, bude sankcionován. Provéřit stav včelstev a vyšetřit je ve speciálních laboratořích patří k jedné z mnoha povinností včelaře.

Bystřická základna čítá nyní na začátku roku 2008 stejný počet členů jako v předchozím roce. Ač věková hranice kolem šedesáti let v ČR je povážlivá (v bystrické organizaci je to 57,7 roků) a staří včelaři pomalu vymírají, na jejich místa obvykle přece jen přicházejí jejich příbuzní, kteří včelstva dědí a většinou se pak stávají řádnými členy. Ke konci loňského roku bylo v bystrické organizaci 177 členů s 1297 včelstvy. Na území někdejšího kroměřížského okresu je registrováno 664 členů ČSV s více než šesti tisíci včelstev. Včelaření potřebuje mladou krev, a proto jedním z úkolů je seznámit s ním širokou veřejnost a přimět zejména mladé lidi k tomu, aby v této bohuľibé činnosti našli zálibení.

V lednu a únoru se včelaři soustředili na odběry vzorků, které museli nechat vyšetřit v olomoucké laboratoři a v březnu se na členské schůzi bystrického spolku sešli, aby zhodnotili výsledky laboratorních rozborů. Aktuálně byla

Nejstarším rusavským včelařem je dnes už 81letý Josef Škarpich.

na tento březnový termín zařazená i přednáška o včelí nemoci s důrazem na mor včelího plodu. Výsledky odběrů byly pro rusavské včelaře dobré, nákaza moru se nepotvrdila, výsledky na roztoče budou známe později.

Když vezmete do ruky skleničku s medem, vzpomeňte si, že to není jen produkt. Že je to zhmotnění neuvěřitelného úsilí a píle těch drobných žlutohnědých tvorečků a jejich symbiózy s přírodou a člověkem.

Nedlouho poté, co dostanete do rukou toto číslo zpravodaje, začnou v našich zahradách dozrávat první jahody. Připravili jsme si pro vás v patřičném předstihu chutný recept na to, jak je zpracovat za pomoci zdravého a lahodného včelího medu.

Jahodový džem s medem

Do ¾ kg rozpuštěného medu přidáme 1 kg dobře uzrálých zahradních jahod a směs asi čtvrt hodiny mícháme na prudkém ohni. Když vznikne hustá hmota, plníme ji do sklenic, které zavíčkujeme a obrátíme dnem vzhůru.

Alžběta Škarpichová

Podporují včelaře

ZLÍN – Krajská rada i letos schválila vyhlášení podprogramu pro začínající včelaře, kterým by v letošním roce mělo být z rozpočtu Zlínského kraje rozděleno celkem 630 tisíc korun. Z toho 80 tisíc korun je určeno na podporu svazové činnosti k zajištění opylení zemědělských kultur pro místně příslušné okresní výbory Českého svazu včelařů a 550 tisíc korun bude zacíleno k vytvoření samostatného podprogramu pro začínající včelaře.

Ohlédnutí za Vánoci

Poslední kalendářní měsíc je v naší MŠ prosyčen vůní koření, kouzlem nadcházejících svátečních chvil a nadílky Mikuláše, či překvapení pod vánočním stromečkem.

První nás navštívil Mikuláš. Když děti slyšely cinkat zvoneček, byla v jejich dušičkách radost i strach zároveň. Jaké je překvapení, že není sám. Doprovází jej anděl s košíkem plným balíčků. Všechny děti slíbily Mikuláši, že budou hodné, a tak čert zůstal za dveřmi sám.

K sváteční náladě přispívá i výzdoba mateřské školy. Ve třídě mají děti postavený Betlém, který je svým světlem vítá hned při příchodu do třídy. Společně si ozdobily stromeček, na který pověsily vlastnoručně upečené perníčky.

A co nás ještě čekalo? Natočení vánoční relace do kabelové televize, besídka pro zaměstnance školy a hlavně nadílka pro děti. Každý dostal dáreček od Ježíška a pro všechny děti přinesl spoustu nových hraček. Je to doba, kdy malujeme a vyrábíme přáníčka, jednoduché dárečky. Zpíváme koledy a posloucháme vyprávění o vánočních zvycích a vánocích.

Chvilé adventní patří k těm nejkrásnějším prožitkům dětí.

Dana Válková – učitelka MŠ

NAŠE ŠKOLA

Zápis žáků do 1. třídy

Měsíc leden je na naší škole tradičně spojován nejen s dětským karnevalem, ale i zápisem dětí do 1. třídy. Ten letošní proběhl v úterý 29. ledna.

Už dopředu jsme se na nastávající prvňáčky těšili. Nejen učitelé, ale i žáci. Děti navštěvující školní družinu vyrobily drobné dárečky jako odměnu za snahu a vynaložené úsilí. Však také bylo za co odměňovat. Noví „prváčci“ to neměli úplně snadné. Malovali sněhuláky, poznávali barvy, určovali geometrické tvary, počítali na počítadle. Rozlišovali ovoce, zeleninu, poznávali domácí i cizokrajná zvířata, z číslic zapojovali vláček. Kdo se nebál, povídal o svých domácích mazlíčcích, ti nejodvážnější přednesli básničku nebo zapívali krátkou písničku.

Na některých dětech, ale i rodičích byla znát velká nejistota – jaké to asi bude? Co po nás budou chtít? Zvládneme to? Když ale počáteční obavy vymizely a dětské jazýčky se „rozvázaly“, zvládli to všichni noví školáčky „na jedničku“. Tu si potom odnesli za odměnu domů a k tomu ještě veselého pajduláka jako památku na jejich významný den.

Mgr. Pavla Dočkalová

< U zápisu kromě rodičů a paní učitelky nechyběla ani ředitelka školy.

Co bych chtěl změnit na Rusavě?

(Odpovědi žáků 4. a 5. tříd na anketní otázku.)

Dojíždějící žáci:

Na Rusavě bych asi nic měnit nechtěl, protože tu stejně ani nebydlím. Ale jinak je to tu hezké.

Jakub Zmeškal

Chtěla bych, aby na Rusavě bylo golfové hřiště a aby tu byla továrna na čokoládu, jmenovala by se Wonka, aby tu byla picérie a to je asi vše.

Jolana Ficová

Na Rusavě by mohlo být golfové hřiště. Bylo by tam dvacet kol. Pálky by mohly být na půjčení a míčky taky. Byl by tam umělý trávník. Jedno kolo by bylo třeba přes vodu, další přes les, další do kopečka nebo do dálky.

Zuzka Kopečná

Na Rusavě bych nic měnit nechtěl. Líbí se mi lesy i louky, domy a taky ty staré dřevnice.

Radek Holloš

Nic, všechno je tu pěkné.

Katka Nečacká

Chtěl bych, aby zůstala úplně stejná, tak jak je.

Milan Kotas

Děti z Rusavy:

Chtěl bych, aby byly někde v lese dráhy na kola a aby se tu taky dělaly závody na kolech. Chtěl bych aby byl delší lyžařský vlek a aby se na vleku udělaly různé slalomy a rozšířil se. Na koupališti by se mohla udělat větší hloubka a aby se tam udělalo více skluzavek. A někde na louce by se mohlo udělat hřiště na hry.

Tomáš Uruba

Chtěla bych změnit školní hřiště na autohřiště. A taky zlepšit potok, aby se v něm dalo koupat.

Helenka Kocfeldová

Chtěl bych, aby na Rusavě jezdilo méně aut a aby bylo méně kouře z komínů. Ve škole mi chybí 6., 7., 8. a 9. třída. Také by tu mohly jezdit tramvaje a do Rusavy by mohl zajíždět vlak.

Petr Ehrlich

Chtěl bych, aby na koupališti byly dva tobogány. A taky bych chtěl upravit fotbalové hřiště. Na Rusavě by také mohla být bobová dráha.

Michal Ševčák

Na mojí rodné vesnici Rusavě je pěkně, ale stejně bych tu chtěla něco změnit. Muzeum by mohlo být otevřené celoročně, protože je otevřené jen v létě. Dále bych tu chtěla nějaký dům, ve kterém by si mohly hrát děti a vedle toho domu by mohlo stát hřiště. Dále už bych tu nechtěla měnit nic.

Pavlinka Botíková

Já bych chtěl zbořit školu a místo školy postavit nákupní centrum s kinem. Pak bych tu chtěl postavit krytý bazén s tobogánem. Zlepšil a prodloužil bych vlek a postavil toboganovou dráhu na boby. Udělali bysme kroužek pro psy. Cvičili by se tam, aby byli dobří a stateční, aby se nebáli výstřelu z pušky. Udělal bych tady park a zoo a dinopark.

Na úřadě bych udělal počítačovou hernu a velkou knihovnu. Zbořil bych dům, co je vedle úřadu a tam bych postavil školu. A taky bych chtěl, aby už konečně šel intoš.

Jenda Horák

Školáci v divadle

Ve čtvrtek 7. února se naši žáci vydali na výlet za hudbou do Bystřice pod Hostýnem. Již cesta byla zajímavá, protože jsme se přepravovali linkovým autobusem. Kromě prvňáčků se zúčastnily všechny třídy a rozhodně to stálo za to.

Vystoupení proběhlo v sále kina Sušil a účinkovala skupina Abraka z Hranic na Moravě. Při vystoupení se děti zapojily do jednotlivých hudebních dílen, vyzkoušely si hru na umělohmotný kanystr, na kosu i na smeták, vše za doprovodu příjemné rytmické hudby. Zjistily tak, že jako hudební nástroj může posloužit cokoli. Po vydařeném programu jsme se opět vydali na cestu zpět do školy – a stihli jsme to právě včas – přímo na oběd.

Dana Válková, učitelka MŠ

Karnevalové veselí

Začátkem ledna jsme začali plánovat maškarní karneval, který již má v obci tradici a těší se velké návštěvnosti dětí i dospělých. Do příprav se aktivně zapojily děti se ZŠ. Kreslily, malovaly, stříhaly, lepily. Jejich výrobky ozdobily celý velký sál a dokonce i stoly.

V neděli 20. ledna odpoledne začali do sálu Obecního domu proudit princezny, ježibaby, čmeláčci, myšky, piráti... Rodiče měli možnost zakoupit lístky do tomboly, a také sladké občerstvení pro příjemné chvíle.

Když se sál naplnil, uvítala všechny přítomné skupina Čerchmanti. Začala velká promenáda masek, které se vlnily do rytmu hudby. Tanec střídaly rozmanité soutěže. První soutěž byla pro všechny, kteří mají dobrý postřeh a rychlé nohy, protože se hraje Na židličky. Následovala celá řada dalších soutěžních klání, např. běh s balónky, chůze na chůdách, skoky v pytli, přetahování lanem a spousta dalších.

Co nám chybělo? Nadšení rodiče, kteří by fandili a hlavně tleskáním povzbudili děti k větším výkonům. Tak snad příště.

Pro soutěžící byly nachystané sladké odměny, a těm ostatním se každou chvíli sesypal sladký déšť na parket. Kdo byl rychlý, měl plné kapsičky dobrot. V polovině karnevalu proběhlo losování tomboly, která díky spolupráci s rodiči a sponzorům byla velmi pestrá a bohatá. Všem, kteří přispěli, patří velké poděkování.

Nejtěžší úkol měly paní učitelky – rozhodnout, která maska je nejkrásnější, nejnápaditější, zkrátka nej. Po dohodě paní ředitelka vyhlásila výsledky. Nejvíce se líbili Králíci v klobouku, Včelka Mája a Klaun. Kdybychom mohli, vyhlásíme všechny masky za ty nejlepší a nejkrásnější.

K tomu, že se vše vydařilo, přispěli všichni, kteří se na přípravě karnevalu podíleli.

Když nám děti v pondělí ve škole i školce vyprávěly o všech svých karnevalových zážitcích, věděli jsme, že ta spousta práce a zařizování nebyla vůbec zbytečná.

Dana Válková, učitelka MŠ

Kouzelná škola

Dvacátého pátého února jsme si u nás ve škole prodloužili víkend. Hned v pondělí po ránu jsme místo vyučování měli možnost sledovat představení „Show s klaunem“. Žáci celé školy se i s mateřinkou sešli ve druhé třídě, kde už nás očekávali dva variétní umělci. Kouzla, triky i žonglování jako z Harryho Pottera trvala téměř celou hodinu a my jsme to neobvyklé představení doprovázeli hlasitými projevy úžasu. To ovšem nebylo všechno. Děti kouzlily dokonce i samy a opravdovým vrcholem programu bylo žonglování s míčem, které si vyzkoušela většina z nich. Dokonce i paní učitelky. Pro všechny to byl příjemný začátek týdne.

Eva Kubišová

Co nás čeká a nemine

KULTURA

Rok 2008 Rusava odstartovala tancem.

Valašský krúžek Rusavjan připravil na 19. led-

na Valašský bál, Základní škola pro změnu dětský karneval. I letos zmobilizovala škola aktivní lidi i jejich fantazii a 2. února vyrazily od školy masky s tradičním medvědem. Dva týdny poté patřila sobota mysliveckému plesu, který na 16. února uspořádalo Myslivecké sdružení. Březen odstartoval Aktivní klub maškarní zábavou, kterou připravili pro dospělé 15. 3. 2008.

Co nás na Rusavě ještě čeká? Tady je nabídka dalších akcí, které jsou naplánovány na zbytek roku:

26. dubna – Pálení čarodějnic + Kuličkiáda (Aktivní klub)

31. května – Kácání mája (Valašský krúžek Rusavjan)

1. června – Dětský den (Aktivní klub)

20. července – prezentace Rusavy na akci „Putování po Valašsku“, která se bude konat v Rožnově pod Radhoštěm.

16. srpna – Rusavská padesátka (Sportovní klub)

Říjen – Drakiáda (Aktivní klub)

Listopad – setkání s duchodci (Obec Rusava)

Prosinec – Turnaj v malé kopané (Sportovní klub)

Společenská kronika roku 2007

SPOLEČNOST

Loňský rok přinesl hodně dobrých zpráv a jak už to v životě bývá, byly i okamžiky smutku. Největším darem v životě člověka je bezesporu narození dítěte. To je také důvod, proč naši společenskou kroniku roku 2007 začneme právě informací o nově narozených dětech.

NAROZENÍ:

Eliška **Zdražilová**, Rusava 204, narozena 20. 1. 2007

Matěj **Pavelec**, Rusava 124, narozen 24. 3. 2007

Tereza **Gregorová**, Rusava 131, narozena 8. 7. 2007

Jaromír **Češek**, Rusava 95, narozen 7. 10. 2007

SŇATKY

1. 9. 2007 - Jiří a Martina **Janečkovi**, Rusava 123

22. 9. 2007 - Vladimír a Lenka **Češkovi**, Rusava 95

KULATÁ VÝROČÍ

V roce 2007 oslavili svá kulatá narozeninová jubilea tito naši spoluobčané:

Osmdesátníci:

Jiřina **Hradilová** nar. 28. 3. 1927, Rusava 102

Jaroslav **Mikulčák** nar. 21. 6. 1927, Rusava 175

Nejstarší občankou Rusavy je paní Marie **Mozolová**, Rusava 127, která 7. srpna 2007 oslavila devadesát osm let.

ÚMRTÍ

V roce 2007 zemřeli tito naši spoluobčané:

Marie **Koláriková**, Rusava 224 (68 let), Jan **Bílek**, Zlín-Kudlov, bydlel na Rusavě (68 let),

Emílie **Krajcarová**, Rusava 210 (78 let), Radovan **Kužel**, Rusava 230 (47 let), Ing. Ilja

Doležel, Rusava 122 (81 let) a Josef **Vaculík**, Rusava 157 (40 let)

Kdo byl... Pepa Dědič

Pozornému čtenáři jistě neunikla fotografie, na níž jsme v minulém čísle s omluvou zveřejnili podobu skutečného Pepy Dědiče. Muže, který se stal jednou ze svérázných postav obce, jaké má snad každé menší či větší město či vesnice. Nedalo mi a začala jsem se probírat kronikou, zda nenajdu alespoň pár slov, které by Pepu Dědiče charakterizovala. Díky záznamům Jana Charuzy se mi to přece jen podařilo.

Těm, kteří už tohoto staříka nemohou pamatovat, jistě posloužíme informací o tom, že ve skutečnosti bylo toto jméno pouze přezdívkou. Jmenoval se Josef

Vašík a narodil se v roce 1875. Byl posledním mužským potomkem pasekáře Vašíka, který vlastnil značnou část pozemků – kopec a stráň od obecního úřadu až k penzionu známého pod názvem „Družstevník“. Samozřejmě, že Vašíkovy louky a pole byly i jinde, rozlehlé lesy nevyjímaje.

Pepa Dědič se nikdy neoženil. V jediné světnici žil se sestrou Terezií v malém domku u mostu nad horní hospodou. Zakládal si na své stavovské hrdosti a často dával na známost, že není žádný nádeník, ale pasekář. Nejednou, když ženám nabízel manželství nebo partnerství, prohlásil: „Dám ti od všeho klíče“, ale zlé jazyky praví, že měl snad klíč jen od venkovních dveří svého domu.

Nedá se mu upřít jeho fortel. Dovedl si pořídit i opravit nářadí, kosy, sekery, pily či dláta a patřičně si na tom také zakládal. Prohlašoval s oblibou, že „tento vercajk není na prodej“. Jedno je jisté, že jeho nakutou kosu by bral i ten největší pasekář či nejobratnější sekáč.

Paseka byla postupně rozprodána a soužití se sestrou také nebylo zrovna nejlepší. Rozhodně neskýtalo dobré hospodaření. Nakonec došlo až k tomu, že byl zbaven svéprávnosti a jeho osobní věci spravoval pan farář Šimůnek.

O Pepovi Dědičů bylo známo, že se živil kočičím a psím masem. O způsobu, jak je zabíjel, se radši nebudeme zmiňovat, protože ochránci zvířat by určitě neměli radost. V pozdním věku si oba s Terezií něco vyžebřili po domech. Pamětníci s úsměvem poznamenávají, že Tereza si ne jednou stěžovala, že nemůže vařit, protože Pepa leží na „sporhelte“ čili sporáku. S hygienou byli také na křížku. Když jednou Pepa šlápl na ostrou kosu a rozřezal si nohu, léčil se samozřejmě sám. Když jeho opatrovník nakonec zavolal lékaře, musel konstatovat: „Rána ač ovázaná špinavými hadry, se pozoruhodně hojí“. Když se ptal, jak se vlastně léčí, Pepa odpověděl: „Kúpu to v arnice, co roste toť na dvoře u hnoja, lepší je však trank. Ten tu ale není a já včil pro něho do pasek nemožu.“

Lékař ránu ošetřil a doporučil další koupele v arnice.

Kdysi si Pepa Dědičů koupil laciného koně. Byl strašně hubený a prašivý, ale on věřil, že ho vyléčí. Prohlašoval: „Postroje a vůz mám a zarobím si denně 20 korun ve hnoji“ (za odvoz). Kuriózní bylo, když se spojil se sobě rovným Šimarou, který měl podobného, ale bílého koně. Každý měl své opratě a pokaždé to skončilo malérem. Zajímavé bylo pozorovat, jak jednou, když koně musel porazit, jej v potoce boural kapesním křivákem. Se slzami v očích říkal: „Přišla na něho porážka, to chodí aj na lidi.“

Jak Pepa Dědičů stárnul, jeho vitalita se vytrácela. Ztrácel sluch i zrak, a proto vždy chodil středem vozovky. Šoféři jej takového brali...

Je pozoruhodné, že při jeho způsobu života nikdy nebyl vážně nemocen. Konec života nakonec prožil v domově důchodců, což těžce nesl a nejednou z něj také utekl pěšky na Rusavu. „Jsem pasekář a nebudu tam,“ říkával a opět jej odvezli zpět.

Umřel jako nejstarší občan Rusavy ve věku úctyhodných sto pěti let.

Víte, že....

Velikonoce jsou pohyblivé svátky a jejich termín je závislý na prvním slunovratu?

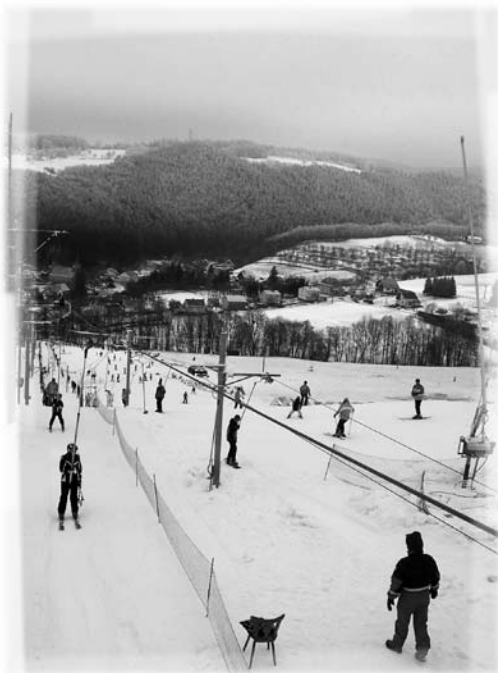
Velikonoční neděle je první neděle po jarním úplňku, nejdříve 22. 3. a nejpozději 22. 4.

Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílá sobota před Velikonoční nedělí.

Popeleční středa je rovněž pohyblivá a je vždy 6 týdnů před velikonočním Zeleným čtvrtkem.

Nanebevstoupení Páně je 40 dní po Velikonoční neděli a je vždy ve čtvrtek.

Svatodušní svátky připadnou deset dní po Nanebevstoupení Páně (neděle a pondělí). Evangelická církev tento svátek uctívá tak, že si lidé zdobí svá obydlí lipovými větvičkami.

Prodloužení vleku návštěvníci Rusavy určitě uvítají.

Dobré vyhlídky lyžování na Rusavě

Objednat si dnes lze téměř vše, jen počasí věru ne. Často slyšíme starší lidi říkat, že zimy už nejsou to, co bývaly a v létě taky kdysi bylo léto... Jistý meteorolog prohlásil, že po dobu měření zaznamenal na našem území téměř pravidelně se střídající amplitudy „dobrých“ zim a horkého léta s těmi nevydařenými.

Když si Mirek Ludvík před čtyřmi léty pronajal lyžařský vlek na Rusavě, věřil, že zimy mu budou přát a lyžaři budou na Rusavu jezdit rádi. Což o to, lyžaři by rádi jezdili, ale sněhu je pořád méně. V dobách, kdy pasekáři své děti do školy nosili na zádech, aby je přiblížili k prvnímu vyšlapanému chodníku, nebo děti pro vydatnou sněhovou peřinu do školy vůbec nedošly, jsou zdá se pryč.

Společně jsme se ohlédli s M. Ludvíkem za čtyřmi sezónami, v nichž rusavský vlek provozuje. „Hned první rok jsme si pořídili rolbu a udělali jsme dobře. Nejenže zlepšila podmínky pro lyžování, ale sjezdovka tehdy vydržela celých padesát dní. Zima byla tedy dobrá, a tak jsme se dali do budování systému zasněžování. Věřili jsme, že při nízkých teplotách se nám podaří vytvořit na rusavské sjezdovce dlouhé 413 metrů dobré lyžařské podmínky. Zima nám docela přála tři roky,“ řekl a zklamaně poznamenal, že ta letošní už natolik vydařená nebyla. „V sezoně 2007/2008 se na Rusavě lyžovalo 40 dní,“ uvedl.

Nejprve koupila dnešní RUSAVA SKI, s. r. o. dvě sněžná děla. V loňském roce si pořídila další dvě. „Takových děl bychom potřebovali alespoň deset, abychom mohli zasněžovat sjezdovku ke spokojenosti všech,“ řekl M. Ludvík. Každé takové dělo ovšem vyjde na milión korun a lyžařský terén na Rusavě ještě tomuto podnikateli nedal vydělat.

Navzdory tomu to nevzdávají a doufají, že se jim i další záměry vyplatí. K vleku na sjezdovce dlouhé 413 metrů pořídili už i dva lanové vleky pro děti, každý o délce sto metrů.

A co mají v plánu pro další lyžařskou sezónu? „Chceme dokončit systém zasněžování. Vodu bereme ze zdroje, který kdysi používala obec na plnění koupaliště, takže potřebujeme dotáhnout hydranty a rádi bychom prodloužili sjezdovku o dalších 120 metrů s 30 metry převýšení. Dnes je převýšení 50 metrů,“ řekl M. Ludvík

Dobrou zprávou pro lyžaře je, že už v příští lyžařské sezóně by měla dřevěný suchý záchod u sjezdovky vystřídat nová sociální zařízení a bufet. Na tyto objekty už má RUSAVA SKI, s. r. o. i stavební povolení.

Alžběta Škarpichová

Vzpomínka na sportovní činnost na Rusavě před padesáti lety

Z přežívání do nového startu

Rusavský fotbal byl v roce 1957 po předchozí roční odlmce obdobím k přežití. Nedařilo se a všechny síly jsme soustředili na zlepšení situace ve všech směrech.

Píše se rok 1958 a úsilí, které jsme vynaložili, přináší konečně první ovoce. Zlepšující se výsledky ve fotbale vnáší dobrou krev do celkové činnosti Tělovýchovné jednoty, tedy i samotné kopané. Již 12. ledna svoláváme výroční členskou schůzi a účast je moc dobrá. Zvolili jsme si staronový výbor v čele s bratry Charuzovými a z diskuse plyne hodnotné usnesení – zejména úkoly věnovat zvýšenou pozornost oddílu kopané, zabývat se volným časem školní mládeže, věnovat pozornost kroužku stolního tenisu a v rámci finančních možností uspořádat dvě až tři kulturní akce. Doba chtěla své a jako dosti silná složka jsme se tedy zavazovali i k budovatelské činnosti pro obec a JZD.

Pozitivně naladěni podstupují fotbalisté zimní přípravu pod vedením Jana Charuzy. Nejdříve trénují běhy, aby nabylí síly a posléze kratší běhy na zlepšení rychlosti. Kámenem úrazu je nadále nedostatek hracích ploch k nácviu techniky.

A kultura? Už v lednu pořádáme maškarní ples. Rej masek (bylo jich na čtyřicet) a před půlnocí vyhlášení nejlepších. Návštěvníci plesu pak spokojeně odchází domů.

Již následující rok zavádíme prodej oblíbených koktejlů, jehož se úspěšně zhošťuje Vladimír Uruba. Obložené chlebičky a očka domácí výroby spolu s dobrým pitím, a to všeho do sytosti.

Před sportovní sezónou pořádá OV Sokol Holešov okresní konferenci. Naši TJ na ní reprezentují Jan Charuza, Zdeněk Vaculík a Josef Mikšík. Tam zaznívají slova chvály na adresu TJ Sokol Rusava, zejména pak na její budovatelskou činnost.

Ještě v tomtéž roce 1958 dojde i na realizaci našeho usnesení z výroční členské schůze - zavádíme pravidelné cvičení žactva a žaček, které vedou odborní pedagogové František Kostrbel u žáků (schází se jich 29) a Mařenka Kocfeldová (paní starostová), která se dává do cvičení s 16 žačkami. Vše se odehrává na školním dvorku a ve školní tělocvičně. Aktivizuje se také kroužek stolního tenisu, který zůstává aktivní po celou zimu. Na jaře 1958 TJ přihlašuje své družstvo stolního tenisu do okresní soutěže. Škoda, že písemná dokumentace o vedení oddílu se nedochovala. Podíl je ovšem třeba připsat hráčům jako jsou Zdeněk Jantula, Josef Macek, Vladimír Uruba, Josef Hradil, Jan a Ladislav Charuza a Ladislav Zachara. Výsledky se nedochovaly, ale jisté je, že do vyšší soutěže se našemu oddílu postoupit nepodařilo. Tělovýchovná jednotka koupila jeden hrací stůl pro mistrovská utkání a všeobecně lepší nálada v TJ jakožto i úbytek starostí s hrací plochou byly tím, co nás posmělilo k dalšímu budování v obci. Fotbalisté se v nemalém počtu velmi aktivně podílili na budování hasičské zbrojnice, vypomáhají i při senosecích JZD, a to vše bez nároku na mzdu.

A co fotbal samotný? Dobře rozehranou soutěž díky omlazení a doplnění družstva udržujeme na dobré úrovni. Po třetím kole rozehrané soutěže na jaře 1958 je Rusava na 4. místě s 24 body a skóre 58:62. To znamená, že Rusava na jaře čtyři zápasy vyhrála a tři prohrála. S kým a jak se už bohužel nedochovalo. Jisté je, že v té době jsme srovnatelní s Pravčicemi a Libosváry. Jen Rymice jako vítěz soutěže nám odskočily, když 20 zápasů vyhrály a jen 1 remizovaly. Skončily tedy s jednačtyřiceti body a skóre 116:16. Druhou polovinu tabulky tvoří Všechnovice, Martinice a Racková, které jsou o poznání slabší. Jako poslední bez jediného bodu končí Slávia Holešov.

Zlepšením situace v roce 1958 se zabývá výbor TJ a rozhodne o zakoupení 14 párů nových kopaček. O rozehrané podzimní části soutěže let 1958 – 1959 se písemný materiál opět nedochoval stejně tak jak není k dispozici ani úřední tabulka okresní soutěže.

A kdo že byl před padesáti lety u toho? Barvy Rusavy hájili hráči: Jiří Janečka, Zdeněk Vaculík, František Matela, Jan Charuza, Antonín Novosad, Jaroslav Grosman, Josef Pánek (Lámanec), Vladimír Uruba, Josef Hradil, Ladislav Charuza, Jan Vaculík, Bohumil Vašík, Eduard Svoboda, Lubomír Vašík a Josef Pánek (Rusava 105).

Rusavský rodák Jan Charuza

Z fotbalového hřiště

Před zahájením zimní přípravy na rok 2008 se zúčastnil náš tým halového turnaje v Bystřici pod Hostýnem, kde ovšem po dvou porážkách, jedné remíze a jednom vítězství nepostoupil ze skupiny.

Dne 29. 12. 2007 se uskutečnil tradiční Vánoční turnaj na umělé trávě na Rusavě. Tentokrát nešlo o body, ale spíš o to, abychom si protáhli tělo a vyběhali přes svátky nabrané kilogramy. Na některých hráčích bylo znát, že si bramborového salátu dopřávali. Nikdo se nezranil, nikdo nezmrzl, neboť slivovice hřála, takže závěr roku byl vydařený.

Konečné pořadí:

1. Citrus team (K. Vaculík, Mich. Vaculík, Mir. Vaculík, Charuza a spol.)
2. Leguan team Přerov (Pola a spol.)
3. Hlinsko (Sklenařík, D. Novotníček, O. Novotníček, Křepelka, Doležel a spol.)
4. SŠ Rusava (Zelený, Regentík, Krajcar, Krajíček, Neradil, B. Škarpich)
5. Bílí tygři (Sumec, Vávra a spol.)
6. Rusava C (Daďa, Ševčák, M. Vaclach, R. Vaculík, Erlebach, S. Vašík)

Leden a únor tradičně patří k stěžejním měsícům pro nabírání fyzické kondice. Bohužel většina našich hráčů si neuvědomuje, že co zanedbají v zimě, z toho budou „žít“ ve zbytku sezony. Samozřejmě fotbal nikoho z nás neživí a našla by se spousta objektivních příčin neúčasti některých hráčů, ale celkově musím konstatovat, že přístup většiny týmů byl neuspokojivý. To ovšem neplatí o Miroslavu Vaculíkovi, Honzovi Pavelkovi a Petrovi Pavelkovi. Podle toho vypadala i hra v prvním přípravném duelu. Chaotický výkon, porážka s Chvalčovem 1:4 (b. Mich. Vaculík). Výkony v dalších dvou zápasech (Loukov 3:0 – b. Krajíček, Sklenařík, Charuza, a Němčice 2:2 – b. Mich. Vaculík, Štefek) naznačily zlepšení. Uvidíme, co s naším okleštěným kádrem udělají pořádné manšafy z I.B třídy.

Přes zimu došlo v našem kádru k několika změnám. Vávra odešel do Holešova, D. Novotníček má nakročeno do Staré Vsi a když k tomu připočteme, že Románek je v Iráku a na jaře určitě neuvidíme pobíhat v našem dresu ani Regentika (má zlomený kotník ze sálové kopané), tak jediným plusem by měl být návrat nadějného gólmána Vladimíra Vašíka.

V polovině února se v Obecním domě konala Výroční schůze SK, kde byli mimo jiné vyhlášeni nejlepší hráči roku 2007. Z družstva žáků vybrali trenéři Vaška Pavelku, nejlepším hráčem B-týmu se stal Tomáš Lipold a z „áčka“ obdržel cenu Lukáš Neradil.

O březnovém soustředění v Rajnochovicích budeme čtenáře zpravodaje informovat příště.

Daniel Krajcar

Skalní hrad na Skalném

Z HISTORIE

Při archeologických průzkumech Hostýnských vrchů byl v roce 1980 objeven

dosud neznámý středověký hrad v katastru obce Rusavy. Hrad objevili společně autor, spolu s ing. Václavem Trefilem. Lokalita byla jimi poprvé uvedena do literatury ve Zpravodaji města Bystřice pod Hostýnem (únor 1982). V roce 1988 na ní provedl menší zjišťovací výzkum Jiří Kohoutek.

Skalní hrad se nachází na nejvyšším místě Skalného v nadmořské výšce 709 m n.m. a patří tak k nejvýše položeným středověkým lokalitám v regionu východní Moravy. Zaujímá rozlohu 35 x 23 m z níž trčí skály. Celkový pohled nabízí fotografie z počátku 20. století, kdy ještě nebyla zalesněna.

Ochranu hradu poskytovaly příkré skalní srázy zachycené na fotografii. Na SZ – SV straně to byl asi 10 m široký příkop a částečně dochovaný val o výšce 1,5 – 2 m. Součástí takto ohraničené plochy je i skalní suk nazývaný „Orel“ s převýšením nad okolí o 13 m. Na jeho vrcholu se dochovaly stopy po uměle vyhloubeném základu pro stavbu srubové věže.

Při povrchových výzkumech autora (1980 a d.) i archeologickým výzkum (1988) byly z hradu získány četné zlomky keramiky, které lze datovat do rozmezí druhé poloviny 14. a první poloviny 15. století. Mimoto byly nalezeny drobné železné předměty a zlomky roztaveného skla.

Ke Skalnému se vztahuje řada pověstí: Místní lidé považovaly místo za tzv. „Čertovy skály“, podobně jako jiná místa na Valašsku. Učitel Julius Šobr uvádí příběh Roziny Mozolové z Rusavy, která ráda tancovala a když neměla žádného tanečníka přivolala si v nouzi myslivce - čerta. Když si pak uvědomila pravý stav věcí, polekala se, a dala čertovi ještě další úkol „přehradit rusavskou vodu“. Naštěstí dříve než byla práce skončena zakokrhá kohout a po čertovi na místě nedokončené práce zbyly skály na Skalném. Autor dále vzpomíná, že se na místech „Čertových skal“ nalézají pod drnem často uhlíky, což by mohlo být důkazem toho, že na nich naši předkové obětovali bohům. Jaroslav Šebestík zmiňuje sázku rytíře s čertem týkající se stavby hradu na Hostýně. Čert i tady nedodržel podmínky stavby a když předčasně zakokrhá kohout, upustil balvan na Skalném. Hostýn tím zůstal ušetřen moci pekelné. František Fryšák zase upozorňuje na to, že skalisko ztratil čert, když odnášel kamení z Hané.

Archeologicky prokázaná přítomnost hradu není potvrzena písemnými prameny. Není tedy jasné proč byl vybudován a jaké hospodářské zázemí se staralo o zajištění jeho životních potřeb. Někde v jeho blízkosti předpokládáme přítomnost vesnice zaniklé někdy na konci 14. století. Jmenovala se Vysoká Lhota a byla součástí obřanského panství. V jakém vztahu byla tato vesnice k hradu ovšem nevíme. Hrad mohl hrát i určitou roli v rukou zástavních držitelů Obřan a Chlumu Heralta a Smila z Kunštátu.

Přítomnosti skalního hradu se zabývala řada známých odborníků na tuto problematiku jako jsou Zdeněk Fišera, Jiří Kohoutek a Miroslav Plačák.

[Obsah]

Slovo má starosta

Politické hašteření.....str. 1 - 2

Z historie:

Výročí: Adolf Kašpar (1877 - 1934).....str. 2 - 3

Osudové osmičky:

Daniel Sloboda (1809 - 1888).....str. 3

Ladislav Doležel (1892 - 1978).....str. 3 - 4

Ze života dědiny:

Zastupitelé zhodnotili loňský rok.....str. 4 - 5

Budou se opravovat cesty.....str. 5

Co nového v dědině?.....str. 5

Měřily se úniky tepla.....str. 6

Solární mistr podruhé.....str. 6

Nové vybavení pro hasiče.....str. 6

Mezi zastupiteli řadí „chřipka“.....str. 6 - 7

Polemika na téma „Školní hřiště“.....str. 7 - 9

Masopustní veselí je už za námi.....str. 9

Portáši už i na Rusavě.....str. 10 - 11

Ekologie:

Jak třídíme odpad?.....str. 11 - 12

Zajíci v rusavské přírodě.....str. 12 - 13

Proč si rusavští včelaři dělají vrásky?.....str. 13 - 17

Kraj podporuje včelaře.....str. 17

Naše škola:

Ohlédnutí za Vánoci.....str. 17

Zápis žáků do 1. třídy.....str. 18

Co bych chtěl změnit na Rusavě?.....str. 18 - 19

Školáci v divadle.....str. 20

Karnevalové veselí.....str. 20

Kouzelná škola.....str. 21

Kultura:

Co nás čeká a nemine.....str. 21

Společnost:

Společenská kronika roku 2007.....str. 21 - 22

Do třetice.....str. 22 - 23

Víte, že........str. 23

Sport:

Dobré vyhlídky lyžování na Rusavě.....str. 24 - 25

Z fotbalového hřiště.....str. 26 - 27

